

LKAS 02

තොග

Sandeepa Jayasekera - JMC

55

මොකද්ද තොගයක්
කියන්නේ?

Sandeepa Jayasekera - JMC

56

සාමාන්‍ය ව්‍යාපාර කටයුතු වල දී
විකිණීම සඳහා තබා තිබෙන
නිමිතොග

Sandeepa Jayasekera - JMC

57

විකිණීම සඳහා නිෂ්පාදනය වෙමින් පවතින
නොනිමි තොග

Sandeepa Jayasekera - JMC

58

නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියේ හෝ සේවා සැපයීමේදී
පරිභෝජනය වන ද්‍රව්‍ය හෝ සැපයුම්
අමුද්‍රව්‍ය තොග

තොග පිරිවැය
අනුලේ මොනවද
නිසේන්හේ?

ගැනුම් පිරිවැය

පරිවර්තන පිරිවැය

වෙනත් පිරිවැය

ගැනුම් පිරිවැය

අයිතම මිලදී ගැනීමට යන පිරිවැය

- ගැනුම් මිල
- (-) වෙළඳ වට්ටම්
- (-) ප්‍රතිදාන
- සෘජු බදු (ආනයන තීරු බදු, රේගු බදු)
- අයිතම අත්පත් කරගැනීමට දැරූ සියළුම සෘජු වියදම් (ප්‍රවාහන, හැසිරවීම්, හිඳහස් කර ගැනීම්)

පරිවර්තන පිරිවැය

අමුද්‍රව්‍ය නිමිද්‍රව්‍ය බවට පරිවර්තනය කිරීමට යන පිරිවැය

- සෘජු ශ්‍රමය
- සෘජු වෙනත්
- ස්ථාවර නිෂ්පාදන පොදුකාර්යය
- විචලන නිෂ්පාදන පොදුකාර්යය

වෙනත් පිරිවැය

තොග වර්තමාන ස්ථානයට සහ තත්වයට ගෙන ඒමට දැරූ වෙනත් පිරිවැය

- මෝස්තර පිරිවැය

ස්ථාවර නිෂ්පාදන පොදුකාර්යය ඒකක වලට බෙදන කොට ගන්න පදනම්

සත්‍ය නිෂ්පාදනය = සාමාන්‍ය ධාරිතාවය = සත්‍ය නිෂ්පාදනය මත පදනම්ව

සත්‍ය නිෂ්පාදනය > සාමාන්‍ය ධාරිතාවය = සත්‍ය නිෂ්පාදනය මත පදනම්ව

- ඒකක පිරවය අඩුවීමේ වාසිය හඳුනාගත හැක.

සත්‍ය නිෂ්පාදනය < සාමාන්‍ය ධාරිතාවය = සාමාන්‍ය ධාරිතාවය මත පදනම්ව

- නිෂ්පාදන වලට ඇතුලත් වෙන්නැති ස්ථාවර නිෂ්පාදන පොදුකාර්යය වර්ෂයේ වියදමක් විදිනට කපා හරි

පිරවයට හඳුනාගොන්නා අයිතම

අසාමාන්‍ය අපනයන්

නිම් නොග ගබඩා පිරවය

පරිපාලන පොදුකාර්යය

විකුණුම් පොදුකාර්යය

ප්‍රශ්න 01

අරුණ සමාගමේ සාමාන්‍ය මාසික ධාරිතාවය ඒකක 10,000ක් වේ. ස්ථාවර නිෂ්පාදන පොදුකාර්ය රු 1,000,000ක් වේ.

පහත අවස්ථා 3 සඳහා ඒකක ස්ථාවර නිෂ්පාදන පොදුකාර්ය ගණනය කරන්න.

1. මාසික නිෂ්පාදනය ඒකක 10,000ක් නම්
2. මාසික නිෂ්පාදනය ඒකක 5,000ක් නම්
3. මාසික නිෂ්පාදනය ඒකක 12,000ක් නම්

ප්‍රශ්න 02

ගවේශ සමාගම ඇගෙළුම් නිෂ්පාදනය කරයි. 20X2 මාර්තු මාසය තුළ මාර්තු මාසය තුළ ඔවුන් කළ නිෂ්පාදන සම්බන්ධයෙන් පහත තොරතුරු අදාළ වේ (ආයතනය VAT සඳහා ලියාපදිංචි වී ඇත) ආරම්භක අමුද්‍රව්‍ය තොගයේ පිරිවැය රු. 1,500,000 ක් වේ.

මාර්තු මාසයේදී බංගලදේශයෙන් ටකා මිලියන 2 ක භාණ්ඩ මිලදී ගන්නා ලදී. (ටකා 01 = රුපියල් 4) සැපයුම්කරු විසින් 10% වට්ටමක් ලබා දෙන ලදී. තවද රජයෙන් රු. 200,000 ක ප්‍රතිපාදනයක් ලබා දෙන ලදී.

එම තොගය සඳහා වට්ටම් රජයේ ප්‍රධාන අඩු කළ පසු අගය මත 12%, VAT බදු සහ 2% තීරු බදු ගෙවන ලදී. එම තොගයේ ප්‍රවාහන ගාස්තුව රු. 100,000 ක් වූ අතර භාවික රක්ෂණ ගාස්තුව 25,000 ක් විය. තොගයේ නිශ්කාන්ත ගාස්තු රු. 15,000 ක් වූ අතර, පැටවුම් ගාස්තු රු. 70,000 කි. නිම තොග ගබඩාවේ මාසික වියදම රු. 50,000 ක් වේ.

ප්‍රශ්න 02

ආරම්භක තොගය සම්පූර්ණයෙන්ම නිෂ්පාදනයට යොමු කළ අතර මිල දී ගැනුම් වලින් 80% ක් නිෂ්පාදනයට යොමු කරන ලදී.

මාසය තුළදී ඒකක 12,000 නිෂ්පාදනය කිරීම ආරම්භ කළ අතර, මාසය අවසාන වන විට ඒකක 10,000 සම්පූර්ණ වී තිබූ අතර ඒකක 2,000 ක් සඳහා ප්‍රථමික පිරිවැය පමණක් දරා තිබුණි. කර්මාන්තශාලාවේ සේවකයන්හට නිෂ්පාදනය කරන ඒකක මත පදනම්ව වැටුප් ගෙවන අතර, ඒකකයකට රු. 300 ක වැටුපක් ගෙවනු ලබයි. එක් එක් ඇඟළුම් අවශ්‍ය බොහෝම, සිපර් සහ ලේබල් සඳහා ඒකකයකට රු. 50 ක වියදමක් දරා ඇත.

කර්මාන්තශාලාවේ මුළු නිෂ්පාදන ධාරිතාවය වන එකක 10000 දී ක්‍ෂය මාසිකව රු. 300,000 ක් වේ. යන්ත්‍ර ක්‍ෂය රු. 200,000 කි. මෝස්තරය නිර්මාණකරුවන්ට එක් ඇඟළුමක් සඳහා රු. 20 ක මුදලක් ගෙවා ඇත. ඒකක 8,000 ක් විකුණා ඇත.

Sandeepa Jayasekera - JMC

67

ප්‍රශ්න 02

පහත දෑ ගණනය කරන්න. (මුළු පිරිවැය සහ ඒකක පිරිවැය)

1. අමුද්‍රව්‍ය ගැණුම් පිරිවැය
2. අමුද්‍රව්‍ය අවසන් තොගය
3. අමුද්‍රව්‍ය පාරිභෝජන පිරිවැය
4. නොහිමි තොගයේ පිරිවැය
6. මුළු නිෂ්පාදන පිරිවැය
7. අවසන් තොගයේ පිරිවැය

Sandeepa Jayasekera - JMC

68

තොග මැනීමේ ශිල්ප ක්‍රම

තොග මනින එක පදනමක් තමා පිරිවැයට නියත එක. තොග අයිතමයෙන් අයිතමයට පිරිවැය මැනීම ප්‍රායෝගිකව අමාරු වෙනකොට මේ ක්‍රම භාවිතා කරන්න පුළුවන්.

ප්‍රමිත පිරිවැය

සිල්ලර ක්‍රමය

ප්‍රමිත පිරිවැය

- පෙර නිෂ්පාදිත තොරතුරු නව මිල කැඳවුම්, නව ගිවිසුම් වගේ දේවල් භාවිතා කරලා තොගයක සමස්ත නිෂ්පාදන පිරිවැයට ප්‍රමිතියක් හදන්න පුළුවන්.
- ඒ ප්‍රමිත පිරිවැය පාවිච්චි කරලා තොගයක පිරිවැය අගය කරන්න පුළුවන්.
- ප්‍රමිත කාලීනව නැවත සමාලෝචනය කරලා සත්‍ය තත්වයන් නිරූපණය වෙන්න වෙනස් කරන්න කළ යුතුයි.

ප්‍රමිත පිරිවැය - සත්‍ය පිරිවැය = විචලනාව → ලාභාලාභ ගිණුමට අය කෙරේ

Standard Costing

ප්‍රමිත පිරිවැය

ඒකක ප්‍රමිත ඍජු ද්‍රව්‍ය	XX
ඒකක ප්‍රමිත ඍජු ශ්‍රමය	XX
ඒකක ප්‍රමිත ඍජු වෙනත්	XX
ඒකක ප්‍රමිත විවලස හිඹ්පාදන පොදුකාර්යය	XX
ඒකක ප්‍රමිත ස්ථාවර හිඹ්පාදන පොදුකාර්යය	XX
ඒකක ප්‍රමිත හිඹ්පාදන පිරිවැය	XXX

Sandeepa Jayasekera - JMC

71

ප්‍රශ්න 03

තාර්ක් සමාගම තොග අගය කිරීම සඳහා ප්‍රමිත පිරිවැය අනුගමනය කරයි. එම ව්‍යාපාරය සඳහා අයවැයගත මාසික ද්‍රව්‍ය පිරිවැය රු 1,000,000ක් වන අතර ඒකකයක් සඳහා අමුද්‍රව්‍ය කිලෝ ග්‍රෑම් 2ක් භාවිතා වේ. එක් ඒකකයක් හිඹ්පාදීමට ශ්‍රම පැය 4ක් ගත වේ ශ්‍රම පැයක පිරිවැය රු 100ක් වේ.

එක් ඒකකයක් සඳහා ප්‍රමිතගත විවලස හිඹ්පාදන පොදුකාර්යය රු 50ක් වේ.

මාසික ස්ථාවර හිඹ්පාදන පොදුකාර්යය රු 500,000ක් වන අතර අපේක්ෂිත මාසික හිඹ්පාදනය ඒකක 5,000ක් වේ

1. ඒකක ප්‍රමිත හිඹ්පාදන පිරිවැය ගණනය කරන්න
2. සත්‍ය හිඹ්පාදන පිරිවැය රු 4,000,000ක් නම් විවලතාවය ගණනය කරන්න.

Sandeepa Jayasekera - JMC

72

සිල්ලර මිල ක්‍රමය

- ඉතා ඉක්මණින් වෙනස්වන සමාන අයිතම විශාල ප්‍රමාණයක් ඇති අවස්ථාවල මේ ක්‍රමය භාවිතා කරයි
- මෙය බොහෝවිට සුපිරි වෙළඳසැල් භාවිතා කරයි.

තොග
අගය

තොගයේ
විකුණුම් මිල

ලාභාන්තිකය

=

-

Sandeepa Jayasekera - JMC

73

ප්‍රශ්න 04

කාගිල්ස් සමාගමේ 20X9/3/31 දිනට තොගයේ වෙළඳපොළ වටිනාකම සහ ලාභාන්තික පහත පරිදි වේ.

චලවළු සහ පළතුරු රු 12,000,000 (ලාභාන්තිකය විකුණුම් මිල මත 20%)

වියළි ආහාර රු 15,000,000 (ලාභාන්තික පිරිවැය මත 25%)

අනිකුත් භාණ්ඩ රු 20,000,000 (ලාභාන්තිකය විකුණුම් මිල මත 15%)

අවසන් තොගයේ පිරිවැය ගණනය කරන්න.

පිරිවැය සූත්‍ර

- තොගවල පිරිවැය තනි තනි අයිතමයට අරගෙන අගය කරලා විකුණුම් පිරිවැය සහ අවසන් තොගයේ වටිනාකම තොයන්න පුළුවන්.
- නමුත් එක හා සමාන අයිතම විශාල ප්‍රමාණයක් තියෙනකොට විකුණුම් පිරිවැය සහ අවසන් තොගයේ පිරිවැය තොයන්න පිරිවැය සූත්‍ර භාවිතා කරනවා.

පිරිවැය සූත්‍ර

ප්‍රථම ලැබීම් ප්‍රථම නිකුතු (FIFO)

හරිත සාමාන්‍ය පිරිවැය ක්‍රමය (AVCO)

මේ ක්‍රම දෙකෙන් එකක් භාවිතා කරන්න පුළුවන්.

Sandeepa Jayasekera - JMC

පිරිවැය සූත්‍ර

	ප්‍රථම ලැබීම් ප්‍රථම නිකුතු ක්‍රමය	හරිත සාමාන්‍ය පිරිවැය ක්‍රමය
උපකල්පනය	ප්‍රථමයෙන් ලැබුණු තොග ප්‍රථමයෙන් නිකුත් කරන බව	තොග සංචිතය නියෝජනය වන සේ නිකුත් කරන බව සහ එකම ස්ථානයක තොග තබා තිබෙන බව.
අවසන් තොගය	අවසානයට ලද තොගවල පිරිවැය පෙන්වයි.	එන ලද තොගයන්ගේ බර තැබූ සාමාන්‍ය පිරිවැය පෙන්වයි.
විකුණුම් පිරිවැය	අවසානයට ලැබී ඉතුරු වූ තොග හැර අනෙක් පිරිවැය පෙන්වයි.	ලද සමස්ත තොගයේ බර තැබූ පිරිවැයක් පෙන්වයි.
තොග අගය කිරීම	සෑමවිටම සත්‍ය වශයෙන් ලද තොගයක පිරිවැයක් පෙන්වයි.	හරිත සාමාන්‍ය පිරිවැයක් පෙන්වයි. සත්‍ය පිරිවැයෙහි සංකලනයකි.

Sandeepa Jayasekera - JMC

පිරිවැය සූත්‍ර ආකෘති

ප්‍රථම ලැබීම් ප්‍රථම හිකුත් කිරීම් ආකෘතිය

දිනය	ගැණුම්			විකුණුම්			ශේෂය	
	ඒකක	ඒකක පිරිවැය	මුළු පිරිවැය	ඒකක	ඒකක පිරිවැය	මුළු පිරිවැය	ඒකක	මුළු පිරිවැය

හරිත සාමාන්‍ය මිල ක්‍රමය ආකෘතිය

දිනය	ගැණුම්			විකුණුම්			ශේෂය		
	ඒකක	ඒකක පිරිවැය	මුළු පිරිවැය	ඒකක	ඒකක පිරිවැය	මුළු පිරිවැය	ඒකක	ඒකක පිරිවැය	මුළු පිරිවැය

ප්‍රශ්න 05

හෙත්මි සමාගම අංගම දුරකථන අලෙවි කරයි. අහන තොරතුරු 20X1 වර්ෂයේ ජනවාරි මාසය සඳහා අදාළ වේ.

ආරම්භක තොගය රු 12,000 බැගින් ඒකක 300 කි

මිලදී ගැනීම්

දිනය	ඒකක	ඒකක හිඡ්පාදන පිරිවැය
ජනවාරි 10	600	15,000
ජනවාරි 22	600	14,000
ජනවාරි 28	600	16,000

ප්‍රශ්න 05

විකුණුම්

දිනය	ඒකක	ඒකක විකුණුම් මිල
ජනවාරි 02	100	20,000
ජනවාරි 12	500	20,000
ජනවාරි 23	600	20,000

ප්‍රථම ලැබීම් ප්‍රථම නිකුතු ක්‍රමයට සහ හරිත සාමාන්‍ය මිල ක්‍රමයට

1. අවසන් තොගය
2. විකුණුම් පිරිවැය
3. දළ ලාභය ගණනය කරන්න.

ප්‍රශ්න 06

ගාන් සමාගමේ 20X1 මැයි මාසයේ තොග පිළිබඳ තොරතුරු පහත වේ.

ආරම්භක තොගය ඒකක 1200 ක් එකක් 10 බැගින්

මිලදී ගැනීම්

දිනය	ඒකක	ඒකක පිරිවැය
මැයි 09	1,500	9
මැයි 18	1,500	11
මැයි 25	1,500	12

ප්‍රශ්න 06

විකුණුම්

දිනය	ඒකක	ඒකක විකුණුම් මිල
මැයි 10	2,500	15
මැයි 20	1,400	15
මැයි 30	1,000	15

ප්‍රථම ලැබීම් ප්‍රථම නිකුත් කිරීම් ක්‍රමයට සහ හරිත සාමාන්‍ය මිල ක්‍රමයට

1. අවසන් තොගය
2. විකුණුම් පිරිවැය
3. දළ ලාභය ගණනය කරන්න.

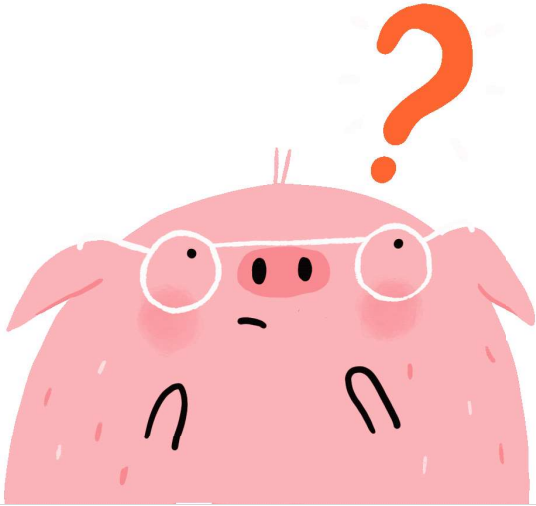
ඉද්ධ උපලබ්ධි අගය

ඉද්ධ උපලබ්ධි අගය කියන්නේ තොගයක් විකිණීම තුලින් ලැබේ යැයි අපේක්ෂිත ඉද්ධ මුදලයි. ඉද්ධ උපලබ්ධි අගය තක්සේරු කරන එක අයිතම වශයෙන් හෝ කාණ්ඩ වශයෙන් සිදු කළ හැකිය.

සාමාන්‍යයෙන් තොගයක ඉද්ධ උපලබ්ධි අගය පිරිවැයට වඩා වැඩි වේ. මෙයට හේතුව වන්නේ තොගයක පිරිවැයට ලාභයක් තබා තොග විකුණන බැවිනි

තොගයක් මිනින්නේ මොහ වටිනාකමටද?

Sandeepa Jayasekera - JMC

83

පිරිවැය

ඉද්ධ උපලබ්ධි අගය

අඩු අගය (ආරක්‍ෂාවාදී සංකල්පය)

Sandeepa Jayasekera - JMC

84

ප්‍රශ්න 07

1. අරුණ සමාගම සතුව රු. 500,000 ක් පිරිවැය වූ නොගයක් පවතී. එම නොගය රු. 600,000 කට විකිණීමට බලාපොරොත්තු වන අතර නොගය විකිණීමට රු. 25,000 ක වියදමක් වැය වේ යැයි අපේක්ෂිතය. නොගය අගය කල යුතු වටිනාකම කොපමණ වේද?

2. දුලාප් සමාගම සතුව රු. 700,000 ක් පිරිවැය වූ නොනිම් නොගයක් සහ රු. 100,000 ක් පිරිවැය වූ නිම් නොගයක් ඇත. නොනිම් නොගය අවසන් කර ඇත්තේ 70%ක් පමණි නවදුරටත් 30% කොටසක් සම්පූර්ණ කිරීමට ඇත. නොග විකිණීමේදී විකුණුම් මිල මත 10% ලාභයක් ලැබීමට අපේක්ෂා කරන අතර විකුණුම් මිලෙන් 12% ක විකුණුම් පිරිවැයක් දැරීමට අපේක්ෂා කරයි. නොගය අගය කල යුතු වටිනාකම ගණනය කරන්න.

විකුණුම් පිරිවැය

විකුණුම් පිරිවැය යනු කාලපරිච්ඡේදය තුළ විකුණුම් නොගයේ පිරිවැයයි.

ආරම්භක නොගය

XX

+ ගැණුම්

XX

(-) අවසාන නොගය

(XX)

විකුණුම් පිරිවැය

XX

ප්‍රශ්න 08

ශාලිකා සමාගම ජල පෙරණ හිඡ්පාදනය කරයි. වර්ෂයේ ආරම්භක තොගය තුල ඒකක 1,000 ක් තිබූ අතර ඒකක පිරිවැය රු. 15,000 ක් විය. වර්ෂය තුලදී රු. 20,000 ක් පිරිවැය වූ ඒකක 2,000 මිලදී ගත් අතර ඒකක 2,500 ක් රු. 35,000 කට අලෙවි කර ඇත.

අවසන් තොගය, විකුණුම් පිරිවැය සහ දළ ලාභය ගණනය කරන්න.

තොග සඳහා ගිණුම්කරණය

ආරම්භක තොගය

ගිණුම් වර්ෂයේ වියදමක් ලෙස විකුණුම් පිරිවැය තුල හඳුනාගනී.

ආරම්භක තොගය

විකුණුම් පිරිවැය

දළ ලාභය

ආරම්භක තොගය

විකුණුම් පිරිවැය

දළ ලාභය

තොග සඳහා ගිණුම්කරණය

අවසන් තොගය

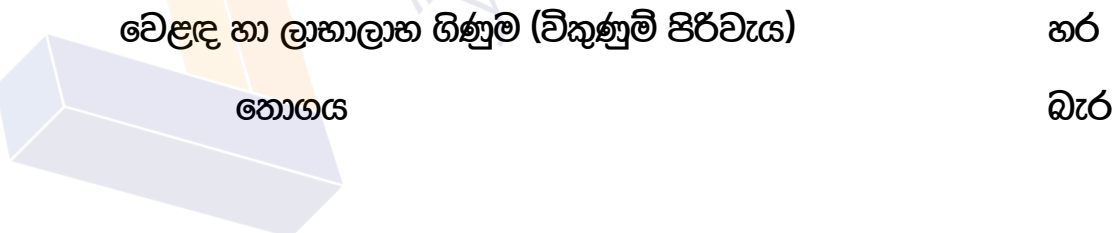
වර්ෂය අවසානයේ නොවිකිණී ඉතිරිව ඇති තොගය විකුණුම් පිරිවැයෙන් අඩුවන අතර එය ව්‍යාපාරයේ වත්කමක් වේ.

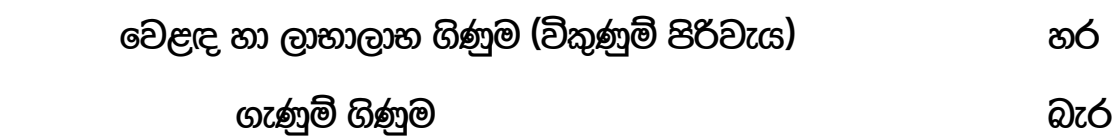
Sandeepa Jayasekera - JMC

තොග සඳහා ගිණුම්කරණය

එක වර්ෂයක අවසාන තොගය ඊළඟ වර්ෂයේ ආරම්භක තොගය වන අතර, එය මුලින්ම අලෙවි වේ යන නර්තය මත එය විකුණුම් පිරිවැයට හඳුනා ගනී.

වර්ෂය තුළ මිලදී ගන්නා ගැණුම් ද වෙළඳ හා ලාභාලාභ ගිණුමට මාරු කෙරේ.

Sandeepa Jayasekera - JMC

තොග සඳහා ගිණුම්කරණය

අවසන් තොගය

වර්ෂාවසානයේදී ඉතිරිව තිබෙන තොග භෞතිකව සත්‍යාපනය කර හෝ අඛණ්ඩ තොග වාර්තා තුලින් ලබා ගනී. නොවිකිණී ඉතිරි වී ඇති අවසන් තොගය නිසා විකුණුම් පිරිවැය අඩු වෙනවා සේම, එය ආයතනය සතු වත්කමකි. එම තොගය සඳහා පහත දැවිත්ව සටහන යොදයි.

තොග ගිණුම

හර

වෙළඳ හා ලාභාලාභ ගිණුම

බැර

Sandeepa Jayasekera - JMC

93

ප්‍රශ්න 09

වර්ත වසින් රු. 20,000 ක මුදලක් බැංකු ගිණුමක තැන්පත් කරමින් ව්‍යාපාරයක් ආරම්භ කරන ලදී. වර්ෂය තුළදී පහත ගණුදෙනු සිදු වී ඇත.

ණයට ගැණුම්	50,000
ණයනිමි ගෙවීම්	45,000
ණයට විකුණුම්	48,000
ණයගැති ලැබීම්	39,000
ජංගම නොවන වත්කම් මිලට ගැනීම්	20,000
අනිකුත් වියදම්	13,000

බැංකුව වසින් රු. 30,000 ක අයිරා පහසුකමක් ලබා දී ඇත. අවසාන තොගයේ වටිනාකම රු. 21,000 කි. වර්ෂය සඳහා ආදායම් ප්‍රකාශය සහ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශය පිළියෙල කරන්න.

Sandeepa Jayasekera - JMC

94

ගෙන ඒමේ කුලී සහ ගෙන යාමේ කුලී

ගෙන ඒමේ කුලී

තොගය සැපයුම්කරුගේ ස්ථානයේ සිට මිලදී ගන්නා ව්‍යාපාරය තෙක් ගෙන ඒමට වැය වූ ප්‍රවාහන ගාස්තුව

තොගයේ ගැණුම් පිරිවැයට එකතු කරයි

ගෙන යාමේ කුලී

නිමි තොගය ව්‍යාපාරයේ සිට පාරිභෝගිකයා දක්වා ගෙන යාමට අදාළ ප්‍රවාහන ගාස්තුව

විකිණීමේ සහ බෙදාහැරීමේ වියදමක් සේ හඳුනා ගනී.

Sandeepa Jayasekera - JMC

95

ප්‍රශ්න 10

සදුනි සමාගමේ 20X1 අගෝස්තු 01 වන දින පැවති තොගයේ පිරිවැය රු. 34,000 කි. 20X2 ජූලි 31 න් අවසන් වූ වර්ෂය තුළ රු. 150,000 ක තොග මිලට ගත් අතර, ගෙන ඒමේ කුලිය රු. 5,000 කි. වර්ෂයේ විකුණුම් රු. 325,000 කි. තොගය ගෙන යාමේ කුලිය රු. 4,000 කි. අනිකුත් පරිපාලන සහ විකුණුම් වියදම රු. 75,000 කි. 20X2 ජූලි 31 න් අවසන් වූ වර්ෂය සඳහා ආදායම් ප්‍රකාශය පිළියෙල කරන්න.

තොග හානි

ව්‍යාපාරයක තොගවලට පහත තත්ත්වයන් ඇති විය හැකිය.

1. තොග සොරකම් කිරීම
2. තොග හැනිවීම
3. තොග හානිවීම
4. විකුණාගත නොහැකි තොග ඉවත් කිරීම
5. තොග කල් පැනීම සහ යල්පැනීම

මෙවැනි හේතු නිසා ඇතිවන පාඩුව ගිණුම් තැබිය යුතුය.

Sandeepa Jayasekera - JMC

97

තොග කපාහැරීම්

සොරකමක්, හානිවීමක්, හැනිවීමක් ආදිය නිසා සම්පූර්ණ තොගය ඉවත් කරන්නේ නම් තොගය කපා හළ යුතුය.

තොග කපා හැරීම් (වෙනත් වියදම්)

හර

විකුණුම් පිරිවැය හෝ තොගය

බැර

හානි වූ තොගය අවසන් තොගය තුළ තිබේ නම් අවසන් තොගයන් එසේ නොතිබේ නම් විකුණුම් පිරිවැය බැර කළ යුතුය

තොග හානි වෙන්කිරීම

හානි වූ තොගය විකුණා යම් වටිනාකමක් ලබාගත හැකි නම් එම ශුද්ධ උපලබ්ධි අගය දක්වා තොගයේ වටිනාකම සඳහා වෙන්කිරීමක් කළ යුතුය.

තොග හානි වියදම්

හර

තොග හානි වෙන්කිරීම්

බැර

ප්‍රශ්න 11

කාලිංග සමාගම ශීතකරණ අලෙවි කරයි. 20X8 අප්‍රේල් 01 වන දින රු. 4,000,000 ක පිරිවැය වූ ශීතකරණ තොගයක් පැවතුණි. වර්ෂය තුළදී රු. 10,000,000 ක පිරිවැය වූ ශීතකරණ මිල දී ගන්නා ලදී. මෙයින් රු. 2,000,000 ශීතකරණ සොරකම් කර තිබූ අතර, රු. 1,000,000 වටිනා ශීතකරණ තාක්ෂණික යල් පැනීමක් හේතුවෙන් විකිණිය හැකි වන්නේ රු. 600,000 කට පමණි. අනිකුත් අවසන් තොගයේ පිරිවැය රු. 250,000 කි. වර්ෂයේ සමස්ත විකුණුම් 15,000,000 ක් වේ.

20X9 මාර්තු 31 දිනෙන් අවසන් සඳහා ආදායම් ප්‍රකාශය පිළියෙල කරන්න.

ප්‍රශ්න 12

20x3 ජූනි 30 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා සී/ස ගෝලාබල් පොදු සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන සඳහා තොග වටිනාකම, 20x3 ජූලි 07 දින තොග ආගණනය පදනම්ව රු. 950,000 මුළු තොග වටිනාකමක් දී ඇත.

20x3 ජූනි 30 සහ ජූලි 07 අතර පහත සඳහන් ගණ දෙණු සිදු විය.

	රු.
භාණ්ඩ ගැණුම්	11,750
භාණ්ඩ විකුණුම් (15% පිරිවැය මත ලාභ ආන්තිකය)	14,950
සී/ස ගෝලෝබ්බ් පොදු සමාගම සැපයුම්කරුට ආපසු යැවූ භාණ්ඩ	1,500

20x3 ජූනි 30 දිනට තෙගය සඳහා මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ ඇතුළත් කළ යුත්තේ කුමක්ද?

- A රු. 952,750
- B රු. 949,750
- C රු. 926,750
- D රු. 958,950